

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Estetyka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filozofia Specjalność Filozofia Jednostka organizacyjna Wydział Filozoficzny Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 22FILFZS.12P.02529.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Koordynator zajęć	Piotr Orlik	
Prowadzący zajęcia	Piotr Orlik	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Zaliczenie z oceną - Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z estetyką jako dziedziną filozoficzną, dla której sztuka ma szczególne znaczenie
C2	Przekazanie wiedzy o problemach estetycznych w ujęciu historycznym
C3	Zapoznanie z istotnymi rozróżnieniami teoretycznymi w estetyce oraz najważniejszymi pojęciami estetycznymi w wymiarze historycznym
C4	Przekazanie uszczegółowionej wiedzy estetycznej w oparciu o wybrane tematycznie, najważniejsze poznawczo kwestie
C5	Zapoznanie z kluczowymi terminami estetycznymi oraz koncepcjami estetycznymi
C6	Poszerzenie kultury estetyczno-filozoficznej

Wymagania wstępne

brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Rozumie rolę i znaczenie badań estetycznych w obszarze nauk filozoficznych oraz zdaje sobie sprawę z bliskich związków estetyki ze sztuką	FIL_K1_W01	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W2	Dysponuje wiedzą o historii estetyki oraz istotnych problemach estetycznych	FIL_K1_W01, FIL_K1_W09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W3	Rozumie teoretyczne rozróżnienia estetyczne oraz istotne pojęcia estetyczne	FIL_K1_W01, FIL_K1_W02	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W4	Dysponuje wiedzą o najważniejszych nurtach estetycznych i ich przedstawicielach	FIL_K1_W01, FIL_K1_W07	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W5	Zna i rozumie kluczowe terminy estetyczne i najważniejsze koncepcje estetyczne	FIL_K1_W01, FIL_K1_W03, FIL_K1_W08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi posługiwać się kluczowymi terminami estetycznymi i charakteryzować najważniejsze koncepcje estetyczne	FIL_K1_U05	Kolokwium ustne, Praca pisemna
U2	Posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów estetycznych oraz stosowania wiedzy estetycznej w interpretacjach dzieł sztuki	FIL_K1_U03	Kolokwium ustne, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest świadomy znaczenia historii estetyki oraz istotnych problemów estetycznych dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	FIL_K1_K08	Kolokwium ustne
K2	Jest gotów do czytania ze zrozumieniem tekstów estetycznych oraz stosowania wiedzy estetycznej w interpretacjach dzieł sztuki	FIL_K1_K09	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zakres zainteresowań estetyki w ujęciu historycznym i funkcje sztuki. Terminologia i zakres estetyki, estetyka jako nauka, metody badawcze, główne działy estetyki: teoria wartości estetycznych, teoria dzieł sztuki, teoria piękna pozaartystycznego, teoria przeżycia estetycznego i wartościowania estetycznego, teoria twórczości estetycznej, historia estetyki.	W1, W2, W4, W5, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
2.	Piękno – z dziejów pojęcia piękna, różne rozumienie piękna, piękno w sensie metafizycznym i transcendentalność piękna, piękno i rzeczywistość, konteksty kulturowe współczesnego podejścia do piękna, dziedziny piękna, piękno natury, piękno dnia codziennego, piękno potoczne a artystyczne piękno wyspecjalizowane.	W2, W3, W4, U1, K2	Wykład, Ćwiczenia
3.	Dzieło sztuki – dzieje pojęcia sztuki, teorie dzieła sztuki, wytwory człowieka w aspekcie wartości artystycznej/estetycznej, różnorodność dzieł sztuki i klasyfikacja dzieł sztuki, istota dzieła sztuki, sposób istnienia dzieła sztuki, struktura dzieła sztuki, historia sztuki.	W2, W3, W4, U1, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Twórca – profesja/zawód artysty, osobowość twórcza, typologia osobowości twórczych, zilustrowanie zjawiska „bycia artystą” w odwołaniu stylistycznych epok i okresów historycznych, teorie twórczości artystycznej.	W2, W3, W4, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
5.	Odbiorca - złożoność sytuacji estetycznej, wielość i różnorodność „bycia odbiorcą”, motywy obcowania ze sztuką i wrażliwość estetyczna, odbiorca we współczesnym systemie kulturowym, „a priori estetyczne” i postawa estetyczna. Typy odbiorców i typy przeżyć estetycznych, teorie przeżycia estetycznego oraz historyczne egemplifikacje. Aksjologiczny wymiar estetyki: wartości estetyczne, sposób istnienia wartości estetycznej, wartości estetyczne i wartości artystyczne, kategorie wartości estetycznych, teorie wartości estetycznej.	W2, W4, W5, U1, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): student opanował ponad 91% materiału prezentowanego podczas wykładu dobry plus (+db; 4,5): student opanował od 81 do 90% materiału prezentowanego podczas wykładu dobry (db; 4,0): student opanował od 71 do 80% materiału prezentowanego podczas wykładu dostateczny plus (+dst; 3,5): student opanował od 61 do 70% materiału prezentowanego podczas wykładu dostateczny (dst; 3,0): student opanował od 51 do 60% materiału prezentowanego podczas wykładu niedostateczny (ndst; 2,0): student opanował poniżej 51% materiału prezentowanego podczas wykładu
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): student opanował ponad 91% materiału prezentowanego podczas ćwiczeń dobry plus (+db; 4,5): student opanował od 81 do 90% materiału prezentowanego podczas ćwiczeń dobry (db; 4,0): student opanował od 71 do 80% materiału prezentowanego podczas ćwiczeń dostateczny plus (+dst; 3,5): student opanował od 61 do 70% materiału prezentowanego podczas ćwiczeń dostateczny (dst; 3,0): student opanował od 51 do 60% materiału prezentowanego podczas ćwiczeń niedostateczny (ndst; 2,0): student opanował poniżej 51% materiału prezentowanego podczas ćwiczeń

Literatura

Obowiązkowa

1. Roman Ingarden, "Przeżycie estetyczne i przedmiot estetyczny" oraz "Wartości artystyczne i wartości estetyczne", w: R. Ingarden, "Przeżycie, dzieło, wartość", Wyd. Literackie, Kraków 1966, s. 11-17 i 137-161
2. Roman Ingarden, "O budowie obrazu", w: R. Ingarden, "Studia z estetyki", tom II, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1966 s. 5-115
3. Walter Benjamin, "Dzieło sztuki w dobie reprodukcji technicznej", w: W. Benjamin, "Twórca jako wytwórca", Wyd. Poznańskie, Poznań 1975, s. 66-105
4. Paul Ricoeur, "Metafora i symbol", w: P. Ricoeur, "Język, tekst, interpretacja", PIW, Warszawa 1989, s. 123-155
5. Katarzyna Rosner, "Metoda strukturalna w badaniach nad sztuką i kulturą", w: "Studia Estetyczne" 1982, s. 61-76
6. Terence Hawkes, "Strukturalizm i semiotyka", PWN, Warszawa 1988

Dodatkowa

1. Władysław Tatarkiewicz, "Historia estetyki", t. I, II, III
2. Maria Gołaszewska, "Zarys estetyki"
3. Antoni B. Stepień, "Propedeutyka estetyki"
4. Umberto Eco, "Historia piękna"
5. Władysław Tatarkiewicz, "Dzieje sześciu pojęć"
6. Krystyna Wilkoszewska (red.), "Estetyki filozoficzne XX wieku"
7. Enrico Fubini, "Historia estetyki muzycznej"
8. Carl Dahlhaus, "Estetyka muzyki"
9. Francois Soulanges, "Estetyka fotografii"
10. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, "Teorie literatury XX wieku" (Podręcznik oraz Antologia)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30

Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy pisemnej	15
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FIL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do bycia świadomym znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych
FIL_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozumienia znaczenia refleksji humanistycznej w zakresie dyscyplin filozoficznych dla kształtowania się więzi społecznych
FIL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi czytać ze zrozumieniem i kreatywnie interpretować tekst filozoficzny
FIL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię filozoficzną
FIL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie zaawansowanym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury umysłowej w jej historycznym i współczesnych wymiarach i przejawach
FIL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej filozofii
FIL_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim
FIL_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze kierunki poznawcze w głównych nurtach filozofii: (1) klasyczne dyscypliny filozofii, metafizyka, logika, retoryka, hermeneutyka itd., (2) epistemologia, metodologia nauk szczegółowych, filozofia nauki, (3) bioetyka, filozofia umysłu, neuronauki, nauki kognitywne, (4) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, (5) estetyka, filozofia kultury
FIL_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki i stanowiska współczesnej filozofii z uwzględnieniem paradygmatycznych kierunków i stanowisk
FIL_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych